

skriftlig Kontrakt, og mod dette Forhold har jeg for mit Vedkommende intet at erindre.

Af mine Udtalelser om de to første Afsnit: Fæstehuse og Lejehuse, ville ærede Medlemmer forstaa, at jeg ikke finder den foreslaaede Ordning i sig selv heldig, og at jeg navnlig ikke kan slutte mig til Kravet om, at vi skulle vende tilbage til et nyt Tvangsfæsteforhold, men dermed skal dog ikke være sagt, at jeg ikke skulde vilde yde min Medvirkning til om muligt at faa Forslaget ført igennem paa heldig Maade.

N. J. Larsen: Naar man sammenholder det nu foreliggende Forslag med det oprindelige Forslag, maa man ganske sikkert erkende, at Forslaget er blevet væsentlig forbedret ved Behandlingen i Udvalget. Det oprindelige Forslag saa ved første Øjeblik ret drabeligt ud. Det gik — siges der i Betænkningen — ud paa, at intet Hus paa Landet med et Jordtiliggende af over 2 Skpr. Land maatte bortlejes paa mindre end 12 Aar. Men denne Forslagets radikale Beskaffenhed var dog mest tilsyneladende. Naar man saa nærmere til, var Forslaget slet ikke saa vidtgaaende, idet Bestemmelsen om, at Lejemaalet skulde gælde for mindst 12 Aar, kun kom til Anvendelse, naar Lejemaalet var indgaaet paa Opsigelse. Det stod derfor enhver Ejer af et Hus frit for, naar han foretrak at leje det ud paa Tid i Stedet for paa Opsigelse, at leje det ud paa saa kort Tid, som han ønskede. Hvis det oprindelige Forslag var blevet til Lov, tror jeg, at Følgen var bleven den, at man i de allerfleste Tilfælde var gaaet over til at udleje Huse paa bestemt Tid — $\frac{1}{2}$ Aar; 1 Aar eller hvilken anden Tid, Parterne maatte kunne enes om. Jeg ser saalaa paa det oprindelige Forslag saaledes, at det i Virkeligheden ikke var noget særdeles meget, det bød. Det nu foreliggende Forslag byder langt væsentligere Fordele, og jeg for mit Vedkommende maa betragte de foreslaaede Ændringer som betydelige Forbedringer. Jeg vil ønske, at Forslaget maa kunne føre til noget. Efter den højt ærede Ministers Udtalelser kan man jo ikke i nogen højere Grad gøre Regning paa hans Bistand; men jeg tror at turde sige, at det Forslag, som her ligger for os, kunde danne et godt Grundlag for en Lov, der vilde gøre Gavn i ikke ringe Omfang.

Hvad Lovens første Afsnit angaar: Bestemmelserne om Fæstehuse, kan det ikke nægtes, at det er en ikke ubetydelig

Ejendomsindskrænkning, der paalægges, naar Forslaget indfører Fæstetvang for en Del Huse, som tidligere have været fri for saadan Tvang. Men da der kun er Tale om Huse, som faktisk altid have været bortfæstede, og da en Ejendomsindskrænkning som den foreslaaede maa siges at være stemmende med Aanden i hele vor Landbolovgivning, kan jeg ikke se rettere, end at Lovgivningsmagten meget vel kan forsvare at vedtage denne Bestemmelse. Jeg tillader mig altsaa paa det bedste at anbefale Lovforslagets første Afsnit. Jeg vil kun henstille til det ærede Udvalg, at formulere Hovedreglen lidt bedre. Naar det hedder: „De Huse paa Landet, der henhøre til Fæstegods, som altid have været bortfæstede, og som den 1ste Januar 1902 vedblivende ere det,“ saa forstaar man jo nok Meningen, men den sproglige Form kunde være heldigere. Jeg foreslaar, at man i Stedet sætter: „De til Fæstegods henhørende Huse paa Landet o. s. v.“

Hvad Lovens andet Afsnit, det om Lejehuse, angaar, har jeg maattet forstaa det saaledes, at de i Kapitlet indeholdte Regler skulde finde Anvendelse paa alle Lejehuse med det i § 10 omhandlede Tiliggende, hvad enten Husene vare udlejede paa Opsigelse eller paa Tid. Jeg hører nu af den ærede Ordfører, at det har været Meningen at fastsætte, at Retten til at udleje Huse paa Tid skulde bortfalde. Der kan vistnok være Tvivl om, hvorvidt det er stemmende med selve Lejehusmændenes Interesse, at Lejemaal paa bestemt Tid forbydes. Men mener man, at et saadant Forbud er rigtigt, kommer man til at formulere Forskriften herom bestemt og tydeligt; thi saaledes som Lovforslaget er affattet, kan man ikke læse sig til det Resultat, at det for Eftertiden skal være forbudt at Lejehuse udlejes paa Tid. Hvis det fremdeles bliver tilladt at leje Huse ud for bestemte Tidsrum, kan der spørges, om det gaar an, ogsaa hvorvidt drejer sig om kortvarige Lejemaal, at fastholde den i Forslagets § 4 indførte Bestemmelse om, at det er Ejerens Pligt at sørge for, at Over- og Afleveringen af Lejehuse sker ved en Syns- og Skønsforretning. Det er jo klart, at naar ethvert Lejemaal, selv et nok saa kortvarigt, skal begynde med en Syns- og Skønsforretning og ende med en lignende Forretning — og disse Forretninger koste jo Penge — saa vil det i mange Tilfælde vanskeliggøre det for Husmænd, der kun ønske at leje paa kortere Tid, at faa et saadant Lejemaal i Stand